

---

# Museu Poeta

Beneixama

---

# Pastor

---



DIPUTACIÓN  
DE ALICANTE



Costa  
Blanca  
ALICANTE



Ajuntament de  
Beneixama



# Museu Poeta Pastor

Joan Baptista Pastor Aicart va néixer a Beneixama el 13 d'octubre de 1849, fill del metge del poble i de la germana del rector. Va estudiar a València i es va decantar per la professió de son pare, compaginant el seu ofici de metge rural amb l'afició a escriure. Des de ben jove va començar a escriure poemes, sarsueles, articles de premsa, teatre, ambaixades, assaigs... de forma que als 30 anys la seua obra ja es xifrava en milers de versos i una bona quantitat d'articles de premsa, entre altres coses.

Pastor Aicart és conegut com el "poeta Pastor". La seua obra poètica s'eleva a 1.500 poesies de diferent extensió, temàtica i llengua. Va escriure des de sonets fins a romanços, moltes vegades de temàtica religiosa, quasi la meitat de la seua producció, però també moltes poesies patriòtiques, líriques i, fins i tot, humorístiques. En valencià/català (ell i els seus coetanis l'anomenaven llemosí) va escriure aproximadament el 10% d'aquesta vasta producció, cosa que ens dóna una xifra gens menyspreable de poesia escrita en una llengua absolutament minoritzada en aquell final del segle XIX. La temàtica de la poesia en castellà i de la poesia en valencià no varia especialment, i els temes es repeteixen, amb una diferència important: el patriotisme espanyol de la poesia en castellà, sincer i fervorós, és substituït en la poesia en valencià per un patriotisme igualment sincer i fervorós, però valencià. Un patriotisme, però, absolutament arrelat a la identitat lingüística catalana i a totes les tradicions culturals, històriques i religioses comunes. Aquestes temàtiques són les pròpies de la Renaixença, de la qual Pastor n'és un important exponent malgrat el fet que els seus companys de generació, la major part dels quals comptaven amb l'avantatge de viure a València, van ser molt més visibles socialment que no ho fou ell, des de la llunyania voluntària de l'àmbit rural on vivia.

Però la producció literària de Pastor Aicart va molt més enllà de la poesia. Pastor va escriure més de 300 articles de premsa; al principi en la premsa republicana de València i, més endavant, quan la fe que professava (viscuda en un context de constants conflictes de la política de l'estat espanyol amb el catolicisme) el va fer evolucionar cap a una ideologia conservadora, en el diari La Verdad de Múrcia.

Pastor va escriure, o almenys va iniciar, una trentena d'obres de teatre, però moltes d'aquestes han arribat incompletes o en difícils condicions de lectura. Destaquen les ambaixades que va escriure per a les festes de Moros i Cristians de Beneixama, que es representen any rere any en les nostres festes.

També va escriure un assaig sobre ciència i filosofia, encara que es troba incomplet. El correu va ser el mitjà de difusió de la seua obra poètica, assagística o crítica. Es va cartejar amb altres intel·lectuals i amics de l'època, entre els quals destaca el també escriptor i metge Juan Barcia Caballero, de Santiago de Compostela.

Amb la seua obra crítica La novela moderna, publicada en 1886, va irrompre en la polèmica derivada de l'obra d'Emilia Pardo Bazán titulada La cuestión palpitante. Pastor Aicart es mostrà crític amb el naturalisme, i la seua obra li va permetre ser conegut pels més importants escriptors de l'època, des de la mateixa escriptora gallega fins a Valera, Pereda, Menéndez Pelayo o Pérez Galdós. Tots els estudis sobre literatura hispànica d'aquesta època citen l'obra de Pastor com a referència important.

Pastor Aicart va morir el 12 de desembre de 1917, a l'edat de 68 anys. Al museu podem trobar molts dels nombrosos premis i guardons que va rebre al llarg de la seua vida, juntament amb manuscrits, fotografies, diplomes i objectes, com els mobles del seu despatx i altres pertinences de Pastor Aicart, que ens ajuden a conèixer millor a aquest prolífic escriptor.

*(Extret de l'obra de Josep Martínez Sanchis "Joan B. Pastor Aicart. Més enllà de la poesia")*

Juan Bautista Pastor Aicart nació en Beneixama el 13 de octubre de 1849, hijo del médico del pueblo y de la hermana del cura párroco. Estudió en Valencia y se decantó por la profesión de su padre, compaginando su oficio de médico rural con la afición a escribir. Desde bien joven empezó a escribir poemas, zarzuelas, artículos de prensa, teatro, embajadas, ensayos... de forma que a los 30 años su obra ya se cifraba en miles de versos y una buena cantidad de artículos de prensa, entre otras cosas.

Pastor Aicart es conocido como el "poeta Pastor". Su obra poética se eleva a 1.500 poesías de diferente extensión, temática y lengua. Escribió desde sonetos hasta romances, muchas veces de temática religiosa, casi la mitad de su producción, pero también muchas poesías patrióticas, líricas e, incluso, humorísticas. En valenciano/catalán (él y sus coetáneos lo denominaban lemosín) escribió aproximadamente el 10% de esta vasta producción, cosa que nos da una cifra nada despreciable de poesía escrita en una lengua absolutamente minorizada en aquel final del siglo XIX. La temática de la poesía en castellano y de la poesía en valenciano no varía especialmente, y los temas se repiten, con una diferencia importante: el patriotismo español de la poesía en castellano, sincero y fervoroso, es sustituido en la poesía en valenciano por un patriotismo igualmente sincero y fervoroso, pero valenciano. Un patriotismo, sin embargo, absolutamente arraigado a la identidad lingüística catalana y a todas las tradiciones culturales, históricas y religiosas comunes. Estas temáticas son las propias de la Renaixença, de la cual Pastor es un importante exponente a pesar del hecho que sus compañeros de generación, la mayor parte de los cuales contaban con la ventaja de vivir en Valencia, fueron mucho más visibles socialmente que él, desde la lejanía voluntaria del ámbito rural en el que vivía.

Pero la producción literaria de Pastor Aicart va mucho más allá de la poesía. Pastor escribió más de 300 artículos de prensa; al principio en la prensa republicana de Valencia y, más adelante, cuando la fe que profesaba (vivida en un contexto de constantes conflictos de la política del estado español con el catolicismo) lo hizo evolucionar hacia una ideología conservadora, en el diario La Verdad de Murcia.

Pastor escribió, o al menos inició, una treintena de obras de teatro, pero muchas de éstas han llegado incompletas o en difíciles condiciones de lectura. Destacan las embajadas que escribió para las fiestas de Moros y Cristianos de Beneixama, que se representan año tras año en nuestras fiestas.

También escribió un ensayo sobre ciencia y filosofía, aunque se encuentra incompleto. El correo fue el medio de difusión de su obra poética, ensayística o crítica. Se carteo con otros intelectuales y amigos de la época, entre los cuales destaca el también escritor y médico Juan Barcia Caballero, de Santiago de Compostela.

Con su obra crítica La novela moderna, publicada en 1886, irrumpió en la polémica derivada de la obra de Emilia Pardo Bazán titulada La cuestión palpitante. Pastor Aicart se mostró crítico con el naturalismo, y su obra le permitió ser conocido por los más importantes escritores de la época, desde la misma escritora gallega hasta Valera, Pereda, Menéndez Pelayo o Pérez Galdós. Todos los estudios sobre literatura hispánica de esta época citan la obra de Pastor como referencia importante.

Pastor Aicart murió el 12 de diciembre de 1917, a la edad de 68 años. En el museo podemos encontrar muchos de los numerosos premios y galardones que recibió a lo largo de su vida, junto con manuscritos, fotografías, diplomas y objetos, como los muebles de su despacho y otras pertenencias de Pastor Aicart, que nos ayudan a conocer mejor a este prolífico escritor.

*(Extraído de la obra de Josep Martínez Sanchis "Joan B. Pastor Aicart. Más allá de la poesía")*

*Juan Bautista Pastor Aicart was born in Beneixama on October 13, 1849, the son of the doctor and the sister of the priest. He studied in Valencia and opted for the profession of his father, combining his office of rural doctor with the hobby to write. From a young age he began to write poems, zarzuelas, articles, theater, embassies, rehearsals... so that at the age of 30 his work was already numbered in thousands of verses and a good amount of articles, among other things .*

*Pastor Aicart is known as the "Poeta Pastor". Its poetic work rises to 1,500 poetry of different extension, thematic and language. He wrote from sonnets to romances, often of religious themes, almost half of his production, but also many patriotic poems, lyrical and even humorous. In Valencian / Catalan (he and his contemporaries called it Limousin) he wrote about 10% of this vast production, which gives us a not inconsiderable figure of poetry written in a language that was absolutely minorized at the end of the 19th century. The theme of poetry in Spanish and of poetry in Valencian does not change especially, and the themes are repeated, with one important difference: the Spanish patriotism of Spanish poetry, sincere and fervent, is replaced in the poetry in Valencian by a Patriotism equally sincere and fervent, but Valencian. A patriotism, however, absolutely rooted in Catalan linguistic identity and all common cultural, historical and religious traditions. These themes are those of the Renaixença, of which Pastor is an important exponent despite the fact that his generation, most of whom had the advantage of living in Valencia, were much more socially visible than he, from the voluntary remoteness of the rural environment in which he lived.*

*But Pastor Aicart's literary production goes far beyond poetry. Pastor wrote more than 300 press articles; at first, in the republican press of Valencia, and later, when the faith he professed (lived in a context of constant conflicts of the Spanish state's policy with Catholicism) made him evolve towards a conservative ideology, in the newspaper La Verdad de Murcia.*

*Pastor wrote, or at least initiated, some thirty plays, but many of them have arrived incomplete or in difficult reading conditions. To emphasize the embassies that he wrote for the festivals of Moors and Christians of Beneixama, that are represented year after year in our celebrations.*

*He also wrote an essay on science and philosophy, although it is incomplete. The mail was the means of spreading his poetic, essayistic or critical work. He wrote letters with other intellectuals and friends of the time, including the writer and doctor Juan Barcia Caballero, from Santiago de Compostela.*

*With his criticism work The modern novel, published in 1886, burst in the controversy derived from the work of Emilia Pardo Bazán titled The throbbing question. Pastor Aicart criticized naturalism, and his work allowed him to be known by the most important writers of the time, from the same Galician writer to Valera, Pereda, Menéndez Pelayo or Pérez Galdós. All studies on Hispanic literature of this period cite Pastor's work as an important reference.*

*Pastor Aicart died on December 12, 1917, at the age of 68 years. In the museum we can find many of the prizes and awards he received throughout his life, along with manuscripts, photographs, diplomas and objects, such as his office furniture and other belongings of Pastor Aicart, which help us to know better to this prolific writer.*

*(Excerpted from the work of Josep Martinez Sanchis "Joan B. Pastor Aicart. Beyond Poetry")*